

Jobb vállalati kooperáció, gazdaságosabb munka

Kirakásra váró vagonok — Új házak villany nélkül és más furcsaságok...

Évente sok ügyet tárgyal Szegeden is a vállalati döntéshozók. Ha odaig jutnak a vállalatok, hogy a köztük lévő viták kérdésben itt kell igazságot tenni, rendszerint valaki fizet. Sokszor nem is kevés kötbért, amiről leginkább csak a vállalatok vezetői tudnak. A termelési tanácskozásokon, párttaggyűléseken kevés szó hangzik el ezzel kapcsolatban. Pedig nem ártana, ha néha számon kérnék, miért került sor felesleges kiadásra egy-egy vállalatnál. A leghelyesebb azonban az, ha már meg-előzik, jó munkával elejét veszik a vitának.

Segítsenek a vállalatok

A minap ilyen »megelőzősi ügyben« a szegedi pártbizottsághoz fordult segítségért a rókusai állomás pártalapszervezete. Egy jegyzőkönyvi kivonatot juttatott el azzal a kéréssel, hogy a benne felsorolt vállalatok, üzemek igazgatói, párttitkárai találkozzanak a pártbizottságon a rókusai állomás főnökével, a jegyzőkönyvi kivonatokban szereplő hiányosságok megszüntetésére. A kérés levélben azt írja Verék Pál párttitkár: »Szakmai vonalon a hiányosságokat elszámolni nem tudjuk.«

A rókusai állomás dolgozói is szeretnék időben és pontosan teljesíteni az őszi csúsforgalomban rájuk háruló feladatokat. Ehhez azonban igénylik a szállító vállalatok határozott segítségét. Kérésük azonban nem talál meghallgatásra a konzervgyárban, a kohászati és a MEH vállalatnál. A konzervgyár például néhány nap alatt több mint 230 órán át várakoztatja a kirakásra váró vagonokat. A kohászati vállalat 41, a MEH pedig 43 órán át tartotta vissza a kocsikat. Ez nemcsak egyszerűen a rókusai állomás dolgozóinak tervteljesítését nehezíti, hanem népgazdasági kárt is okoz.

Bosszankodó lakók

— Jobb vállalati kooperációt — kéri a vasutasok. Erről beszéltek pénteken és szombaton többben az Oskola utcai új lakóházak építői, s a járókelők is, akik megbőrközve látták, hogy a frissen vakolt falat kibontották. Attórték a lépcsőház födmérszét, az utcai falat, hogy megépíthessék a kábelcsatlakozást, s az új lakóknak ne kelljen petróleumlámpával világítani. A belső hálózatot ugyanis elkészítették, csak elfelejtették kihagyni az órák és a csatlakozókábelek helyét. A szekrények beépítését és a kábelek felszerelését meg sem rendelte a Csongrád megyei Építőipari Vállalat, mint fővállalkozó. A DÁV-

nál csak akkor érdeklődtek, hogy nem kérnek-e kábelcsatlakozást az új lakóházhoz, amikor már meghívást kaptak a műszaki átadásra.

Olcsóbb is, ésszerűbb is

Igy jártak nemrég a Szücs utcai lakóház átadásakor is, annyi különbséggel, hogy itt a munkát szerződésben biztosította az építőipari vállalat, csak a szükséges kábelt nem. A Boszorkánykőháza építésénél is baj volt a kooperációval. Még 1959 decemberében nagy sürgősen beszereltették a csatlakozó-kábelt, hogy ezzel is mentse a menthetőt, a beruházási összegből. Csak később derült ki, amikor a gépek megérkeztek, hogy nem 35 kilowatt fogyasztáshoz szükséges vezetékkel kellett volna beépíteni, mert a gépek működtetéséhez 70 kilowatt áramra lenne szükség. Mit volt mit tenni, kis »szervezéssel« más helyiségekbe vittek el néhány gépet.

Előbb gondolkodjunk, az-

tán cselekedjünk. Valahogy úgy, mint most a nagykörúti aszfaltburkolat építésénél tették a DÁV emberei. Igaz, még tervük se volt rá, pénz se kaptak hozzá, de előrelátóan már most üres betoncsöveket fektettek le az úttest alá, az Úvegező Ksz telephelyénél és a Kossuth Lajos sugárúti patika melletti üres teleknél. Arra gondoltak, hátha egy-két év múlva eszébe jut az Úvegező Ksz-nek, hogy nagyobb gépeket alkalmazzon, vagy beépítik a foghíjas telket. Akkor pedig több villanyra lesz szükség, amihez vastagabb kábel kell. Így aztán csak be kell húzni majd az új vezetéket anélkül, hogy felbontanák az aszfaltzott úttestet.

A vállalatok közötti jobb kooperációval sok bosszúságtól, kötbértől mentesülhetnek üzemünk. Előbb vitatkozzunk, tervezzünk s ne a döntőbizottság előtt tegyünk pontot a viták végére. Így sokkal olcsóbb, ésszerűbb a munka és jobban szolgálja a közösség érdekét.

Ma kezdődik a KISZ új oktatási évadja

Kétszeresére növekedett a politikai oktatásban résztvevő fiatalok száma

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség rendkívül nagy gondot fordít a fiatalok, különösen pedig a KISZ-tagok marxista-leninista oktatására.

A fiatalok is érzik a tanulás szükségességét. Ezért évről évre mind többen vesznek részt a KISZ-oktatásban. Azok a fiatalok, akik már a korábbi években bekapcsolódtak az oktatásba, maguk a szervezői a fiatalok körében a tanulásnak.

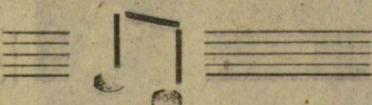
A KISZ-oktatás különböző formáiban egy sor olyan kérdésre kapnak feleletet a fiatalok, melyek foglalkoztatják őket. Nemcsak az olyan nagy kérdésekre kapnak feleletet, hogy például merre tart az emberiség, hanem egyebek mellett arra is, miként kell helyesen viselkedni társaságban, a munkahelyen és a magánéletben. Ezek csupán találmányok kiválasztott példák, mert nehéz lenne felsorolni azokat a kérdéseket, melyekre a KISZ-oktatásban választ kapnak.

A Szegedi Közegészségügyi és Járványügyi Állomás fiataljai például filozófiai

oktatásban vesznek részt. Több szegedi nagyzem KISZ-szervezete — ahol az elmúlt években nem működött politikai kör —, kérte, hogy vezessék be ezt a formát is. Így az idei évben a Szegedi Kenderföldgyárban, a Fonalfeldolgozó Vállalatnál és a MÁV Pályafenntartási Főnökség-nél politikai akadémián tanulnak a KISZ-szervezet vezetői és az aktívisták.

A szegedi fiatalok élnek a lehetőséggel. A KISZ-oktatás különböző formáin — A világ térképe előtt, »Politikai Köröm« — Ifjúsági akadémián — ismerkednek a marxizmus-leninizmus alapjaival. Hivatolatosan — a KISZ Központi Bizottsága titkárságának határozata értelmében — ma, november 1-én szerte az országban — így Szegeden is — ünnepélyes külsőségek között kezdődik meg a KISZ 1960/61-es oktatási éve.

Az idén Szegeden megduplázódott azoknak a KISZ-tagoknak a száma, akik bekapcsolódtak a szervezett politikai oktatásba.

A zenei naptár eseményei

A Weiner vonósnégyes Szegeden — Vadas Kiss László az Otello címszerepében

A Weiner-vonósnégyes szombati kamaraestje, többszöri szegedi szereplésének tapasztalatait megerősítve, beigazolta, hogy elsősorban a XIX. századi romantika és századunk zenéje áll közel hozzá. Kétségtelen, hogy az együttes legkiforrottabb, művészi kidolgozásban legteljesebb Csajkovszkijnak a bensőséges kamaramuzsikát a zene-

kari előadás virtuozitását, feszítő, eszményi vonósnégyes volt. Nem csoda, hogy a IV. étel végén felzúgó tapsvihar csak akkor csendesedett, amikor ráadásra került sor. Schumann Esz-dúr koncertjében Szendrei Imre társult a vonósokhoz. Hálás zongoraszólamát biztos hangszertudással és helyenként megkapó színekkel tolmácsolta, de nem egyszerű a vonós hangzás rovására. Mintha nála a zongoraművész határozott arculú játéka nem tudna kellően az együttessel alkalmazkodni.

Hasonló fogatékosságnak érezzük a Weiner-négyesnél a Kötő Szász Árpád gondolkodás hangbeli túlsúlyát, ami a sokszor önkényes és modoros előadású Haydn D-dúr vonósnégyest (az op. 20-ból) zavarta elsősorban. A klasszikus stílus megkívánta egyszerű, póztalan hangvételét különösen az I. tételben és a variációkban hiányzott, amelyekben az intonáció tisztasága sem volt kifogástalan.

Vasárnap este a Szegedi Nemzeti Színház felújította Verdi kései drámai remekét, az Otellót. Az operabérleti előadás fogadtatásán közönséges lelkes szövegében részesítette a címszerepben bemutatkozó Vadas Kiss Lászlót, aki eddigi pályafutásának jelentős művészi átlomáshoz érkezett. Felvo-

Nem mondtam el...

idegződött redős rángás futott keresztül.

Gondolatban kisajátítottam a homokot, gyógyító magányát, áldottam, mert ide nem ér el a város lármás zűrzavara, az élet ezer gondú feje.

— Nincs öröm erre felé... — szólt a hallgatás némaságába Madarász tanító.

Megütött a bájos hang. Nem válaszoltam, de fűgőn vizsgáltam, hogy miért nincs öröm az akácerdő mellett, a nagy fák mögött, sőtétbe húzódo tanyák között.

Idejőnnék egyszer, két hónapra a fák meg a szőlőtől-lák közé, a sárga meleg homokra — válaszoltam a tanító megjegyzésére.

— Lehet — hagyta —, itten kap kvártélyt és úgy írhat, hogy a kutyá se ugatja meg egész hónapban. A reggeli tejet is odaadják, az ebédjét is.

— Milyen jó lenne... de milyen jó — motyogtam és egészen elbágyadtam, hogy én még soha életemben nem jutottam el ilyen csöndes, egészséges helyre.

Zavartalanul lehetne dolgozni. Ha éjjel virulnak a gondolatok, csöndesen lámpát gyújthatnék, aztán föl-szántanám a papírlapokat...

Nappal meg, ha úgy adódna, elbágyolnék a szemhatárba, homoktengerben... gyíkot fognék, mint régen, hogy a kisebbeket ijesztessem vele... leheverednék az akác-erdő szélére és elnézegetném a szőlőt érlelő napot, az ég tiszta kéjén, a végtelen nyugalomban.

— Ostobaság, kíváncs. Na de ezt mindenkinek szabad — keseregtem fanyar hangon.

Visszatérültem

közéjük és elképzeltem az iskolát, két tantermet, amint egyikben a »felsősök« előtti áll Madarász és egyszerre tanítja a negyven gyereket, ötödiktől nyolcadikig, a másik tanteremben meg a feleséget képzeltem harminc gyerek közé, elsőtől a negyedikig.

Jöttömben benéztem a tantermekbe és még akkor nem tudtam, hogy a barna, kopott padok között két ember sétál... két ember szőz a szét a fehér falak között a tudományt, gyermekfejeket termékenyítő apró magvakait. Ők azok ketten és szőz, szőz, szőz, szőz és olyan nagy hittel, mint sok-sok elődük a homokon, akiknek csontja elporladt az alsóközponti temetőben. De emlékek generációk fejében lelkében maradandóan él.

— Szeretnék elmenni... közelebb a városhoz — szólt újra a tanító.

Talán ő is az elődök sorától fél. A tanyai tanító pokolian sötét vezetettől, a »parlagi értelmiség« megbélyegző jelzőtől. Majd ő is beilleszkedik a disznóölés szépséget cifrázó adomázó minden mindegy évek közműbösségébe.

— Nagyön szeretnék tanító lenni — néz rám a szőke asszony, aki néhány hónap- elelőtt még egészségügyi alkalmazott volt. — Örülök, hogy képesítés nélkül alkalmaznak. De rászól-galok a bizalmukra.

Alig másfél eszten-került össze és most már nemcsak érzelmek, családi

kötélékek fogják őket, a pálya is... az élethivatás-ként szolgált pálya. Nevet az asz-szony, mintha csak öröme-ben felelné reményét kereső emberének.

— Belefáradt? — kérdeztem a tanítót.

— Azt nem mondhatom... de tíz év egyhelyben, itt az ország homokos csücskében.

Nem egyszerű. Megeredt a beszélgetés és meséltek a sorsukat, életüket. Itt élnek kint a csöndben és szolgál-ják — lelkük parancsa sze-rint — a hazai kultúrát. Ne-vüket nem veszi számba a hír, nem jósólnak maguknak karriert és nincs is kívánságuk, csak annyi, hogy közelebb kerüljenek a város-hoz.

Kimondatlanul, talán szó-rakozni szeretnének városias módon, mert még fiatalok. Ott nincs lehetőség, mert nem ég a villany, nincs egyetemi könyvtár, színház, aszfaltos út, kávéház, csilin-gelő villamos, autóbusz... Talán ezért akarnak beljebb kerülni? Ezért is, meg a gyerekeit is, akinek az élet-útját másként tervezik.

— Na és, hát bekerülnek? — kérdeztem.

— Nem valószínű — mon-dotta Dancs László igazgató — Mint ember megértem Madarászt, meg a másikat, harmadikat is, de mint igaz-gató ellenzem a kérést.

Nem egészen úgy

helyezt, ahogyan Dancs László mondta. Miért kerülnél városra, Madarász? Ő is tudja, hogy hiányzik mellőle még három-négy szaktanár, akiket a városról — az egye-téről viszünk majd mellé-je, hogy faragjon belőlük izzig-vérig pedagógust a saját példáján. Ezt kívánja a ho-moki iskolákon is a tanul-mányi előmenetel.

Tudom, hogy Madarász meg a többi tanyai tanító e homoki riport olvasása köz-ben most sok mindent kíván nekem... Könnyű úgy élni, hogy »kiugrani« a homokra, aztán vissza a fényesöves ut-cákba és megírni a »hősies-ség« riportját. Valószággal hallom, ilyesmi módon gon-dolják.

Pedig kár, mert ők nem jutnak az elődök sorsára, most másképpen igazgató-dnak az életek. Talán meg-hökkentő az első hallásra... de kivisszük a várost a homokra, a tanyavilágba.

— Képtelenség! — mond-ják olvasás közben.

— Mórhalmon a városi kulturáltság megvan? — kér-dezem most nyilvánosan is.

— Igen — erre mást nem válaszolhatnak.

— Miért ne történne meg ez öt kilométerrel arrább is?

Megtörténik...

igen gyorsan. A közös gazda-ság kialakulása már ott sem évek ígérete, hetek, hónap-pok... S utána kijelölük a központot, a közös gazdaság székhelyét. Csak ennyi és már indul utána a villany, televízióval, rádióval... és a homokon az egybefogott kö-zös erő fölneveli a maga vá-rosát.

Ezeket nem mondtam el ennnyire részletesen ott Ma-darásznál, mert csak ké-sőbb eszméltem, amikor bú-csúztunk a rozsdás pléh-krisztus lábánál. Akartam kezdeni ugyan, de aztán mégis elhagytam, mivel ké-sőre járt az idő.

Gyümölcsfateleptések ország-zerte

A lombohullással ország-szerte megkezdődtek az őszi gyümölcsfa-teleptések. Mint fálkal. Az ország negyven a Földművelésügyi Minisz-terium gyümölcsfatermesztési igazgatóságán köztölték, csu-zelebben levő kisebb falko-pán a termelőszövetkezetek nyolcezer hold új gyümöl-csöt teleptének az idén, ezenkívül mintegy hater-zer holdat az állami gazdasá-ultetésre.

Tanévnyitó a mezőgazdasági jellegű továbbképző iskolákban

Csongrád megyében 40 mezőgazdasági továbbképző is-kola működik az idén. A szegedi járásban a sándor-falvi, algyői, ássóthalmi, ba-lástyai, csengelei, deszki, do-maszéki, forráskúti, kiste-leki, mórhalmai, pusztaszeri, rózskői, ruzsai, szatymazi, szőregi, zápori, tisztasági, üllési és tápéti iskolákban

ma, a délutáni órákban lesznek a tanévnyitó ün-nepségek.

A mezőgazdasági jellegű továbbképző iskolákban ta-nítás november 1-től márc-sziget 31-ig heti két alkalom-mal három-három órában lesz. A tanítás ideje a he-lyi körülményeknek megfe-lelően általában a délutáni órákra esik. A tanulók év közben osztályzatokat, év végén bizonyítványt kapnak.

A mezőgazdasági szakmun-kásképzésben a tovább-

képző iskolai végzettség előnyt jelent.

Az oktatás két évfolyamban történik. Ez évben a tanulók alapvető segédkönyve az ezüstkalászos tanfolyam tan-könyve lesz. A továbbképző iskolákban az oktatáson ki-rívul

gyakorlati oktatásokat, ta-nulmányi kirándulásokat, kulturális és sportrendez-vényeket is szerveznek.

A hallgatók, akik még nem végeztek el az általános is-kola nyolc osztályát, lehető-séget nyernek arra, hogy pótolják a hiányzó osztályo-kat.

Az idén még nem indul minden községben tovább-képző iskolai oktatás,

de a jövő tanévben már Csongrád megye minden községében szerveznek ilyen iskolákat.